

Poziv za prijavu: Aktivne zajednice

Pojava pandemije COVID-19 uticala je na sve sfere društvenog života, pa tako i na građanski aktivizam. Grupe i organizacije civilnog društva suočile su se sa novim izazovima, posebno one koje rade na nivou zajednice, da pronađu načine kako da prilagode svoj rad novim okolnostima, a da građani i građanke ostanu bezbedni. U novim okolnostima nastalim usled pandemije, kada se institucije sporo prilagođavaju, a zdravstveni sistem je pod pritiskom upravo se organizovanje u zajednicama pokazalo kao najagilniji i najbrži pristup otklanjanju posledica epidemije. Mnoga udruženja prepoznala su urgentnost i važnost udruženog delovanja i pronašla kreativne načine da budu aktivni u svojim zajednicama kroz nove mehanizme i alatke koji im pomažu da ostvare svoje ciljeve u novim uslovima delovanja. Ovo iskustvo nas iznova uverava da snaga promene leži u organizovanju na nivou zajednica.

Trag fondacija prepoznaje da će posledice pandemije imati trajni uticaj na zajednice širom Srbije, a posebno među najugroženijom populacijom. Kako je u novim uslovima ograničenje okupljanja preduslov bezbednosti za sve, a solidarnost sa sugrađanima znači distancu od njih, mi smatramo da aktivizam ne treba da stane i da su potrebe još veće samo zahtevaju određeno prilagođavanje. Verujemo u zajedničku snagu građana i građanki udruženih u svojim zajednicama da prepoznaju potrebe, postojeće resurse i metode delovanja i organizuju se uprkos otežanim uslovima rada kako bi sačuvali i unapredili svoje zajednice.

Program **Aktivne zajednice** ima za cilj da, putem obuke i dodele donacija, podrži udružene građane i građanke koji doprinose unapređenju i razvoju zajednica i u svoje aktivnosti uključuju što više njenih članova sa ciljem rešavanja zajedničkih problema, pri čemu na najbolji način upotrebljavaju lokalne resurse i potencijale i promovisu saradnju sa različitim akterima. Program prati potrebe udruženih građana i građanki, i novčano i na druge načine ih podržava da realizuju svoje ideje koje doprinose razvoju i boljitku njihovih zajednica. Projekti koje podržavamo nisu tematski ograničeni i plod su ideja, energije, rada i posvećenosti ljudi koji učestvuju u njima.

Ko može da se prijavi?

Podržavamo **udruženja građana i neformalne grupe** koje:

- pokreću i aktivno uključuju građane i građanke u svoje aktivnosti
- zastupaju opšte interese svoje zajednice
- ne postoje duže od 10 godina
- imaju godišnji prihod koji ne prelazi 1.200.000,00 dinara (za udruženja)
- nemaju pristup značajnim fondovima drugih donatora ili nisu direktno povezane sa međunarodnim agencijama i fondovima
- nalaze se na teritoriji Srbije

Pod neformalnim grupama podrazumevaju se grupe od najmanje troje ljudi, koje su okupljene oko rešavanja problema u zajednici i nisu formalno registrovane.

Šta podržavamo?

Verujemo da udruženi građani i građanke najbolje prepoznaju potrebe svojih zajednica, te program *Aktivne zajednice* otvara prostor za raznovrsne projekte koji doprinose razvoju zajednica. Za nas, zajednicu čine građani i građanke okupljeni oko zajedničkih vrednosti, potreba, interesa, problema, koji razvijajući osećaj pripadnosti zajednici preduzimaju zajedničke akcije.

Trag fondacija veruje da zajednica nije skup pojedinaca, već da nju prvenstveno čine interakcije koje pojedinci ostvaruju zarad postizanja zajedničkih ciljeva, a koje su zasnovane na vrednostima **solidarnosti, uvažavanja različitosti, ravnopravnosti i odgovornosti**. Verujemo u potencijal i moć aktivnih i udruženih građana i građanki da utiču na promene u svojim zajednicama, bilo da ih vezuje određen fizički prostor (geografska teritorija), onlajn prostor ili zajednički interes ili potreba. Stoga, zajednice mogu biti lokalne, zajednice etničkih manjina, pripadnika različitih marginalizovanih grupa, LGBT+, online zajednice i sl.

Program *Aktivne zajednice* otvara prostor za različite teme i pristupe u skladu sa potrebama zajednica koje prepoznaju udruženi građani i građanke, a inicijative koje pokreću mogu biti:

- Inicijative koje se zalažu da se stanje i okolnosti u okviru zajednica u kojima se realizuju promene na bolje, i to imajući u vidu racionalno korišćenje resursa zajednice (uključujući društvene i prirodne resurse), kao i sigurnost za sve građane.
- Inicijative koje uključuju ljude iz zajednice u obnovu i/ili uređenje javnih prostora, prepoznatih kao značajno mesto okupljanja i druženja. Javni prostori mogu biti fizički, ali i digitalni prostori društvenog organizovanja i razmene ljudi iz zajednice, bez obzira na njihove različitosti.
- Inicijative koje okupljaju ljude oko zajedničkih dobara (voda, vazduh, reke, obale, parkovi, zelene površine, šume, biciklističke staze, javni prostori, obrazovanje, znanje, informacije, kultura), javnog i opšteg interesa i odbrane prava svih građana i građanki -pre svega, marginalizovanih i višestruko marginalizovanih grupa (pravo na stanovanje, pristup uslugama u zajednici i slično).
- Inicijative koje prilagođavaju svoje delovanje u zajednici tako što uvode nove metode i alatke kao i alternativne predloge aktivnosti kao odgovor na pandemiju COVID-19.

Pozivamo vas da, uz konsultacije sa članovima i članicama zajednice, odredite prioritete i ponudite ideje za zajedničko delovanje. Podstičemo vas da u planiranje i sprovođenje inicijative uključite zajednicu i koristite postojeće resurse - bilo da su to vreme, znanje i iskustvo članova zajednice koji žele i mogu da doprinesu, novčane i nenovčane donacije građana/građanki i/ili poslovnih subjekata ili sredstva iz lokalnog budžeta.

Kada planirate svoj projekat, razmišljajte o sledećim aspektima:

- DUGOROČNOM RAZVOJU vaše zajednice - kako da stvorite uslove za dalje poduhvate u zajednici kroz zajedničko delovanje usmereno ka boljim uslovima života za sve,
- PARTICIPACIJI - kako da obezbedite aktivno zajedničko učestvovanje što većeg broja ljudi koji na različite načine mogu da doprinesu vašem projektu i budućim aktivnostima i akcijama u zajednici,
- OSNAŽIVANJU - kako da stvorite mogućnosti i otvorite prostor za pojedince i grupe da prepoznaju i zastupaju svoja prava, kao i da privuku, prikupe i iskoriste različite resurse u zajednici i
- DOMINO EFEKTU - kako vaše ideje i aktivnosti mogu da podstaknu druge da vam se priključe ili razvijaju svoje ideje inspirisane vašim

Da li postoje ograničenja u korišćenju donacije?

Sredstva od donacije ne mogu biti upotrebljena za podršku pojedincima, javnim institucijama i preduzećima. Osim toga, ne mogu se koristiti za aktivnosti političkih stranaka, aktivnosti koje promovišu i zagovaraju diskriminaciju po bilo kom osnovu, aktivnosti koje se odnose na zagovaranje određene religije, aktivnosti usmerene isključivo na sticanje prihoda, humanitarnu pomoć ili kupovinu drugih dobara radi njihove podele.

Takođe, sredstva od donacije ne mogu biti namenjena za kupovinu medicinske opreme ili medicinske usluge, renoviranje prostorija koje nisu u vlasništvu udruženja koje sprovodi inicijativu, izgradnju i infrastrukturne radove osim građevinskih radova malih razmera koji će podstaći uključivanje zajednice, kupovinu opreme osim u slučajevima kada je oprema neophodna za sprovođenje aktivnosti i omogućava dalju održivost. Neformalne grupe ne mogu ni u kom slučaju koristiti dodeljena sredstva za kupovinu opreme zbog pitanja vlasništva nad opremom.

Kako da se prijavite?

Predstavite nam vašu ideju popunjavanjem *Formulara za koncept ideje*, koji ćete nam poslati elektronski, na adresu: prijave@tragfondacija.org. Prijave možete poslati najkasnije do **25. aprila** u ponoć.

Koliko puta se možete prijaviti i primiti donaciju?

Na konkurs se možete prijaviti više puta sa različitim idejama. U slučaju da ste primili donaciju, možete se ponovo prijaviti tek po predaji potpunog finalnog narativnog i finansijskog izveštaja. U okviru programa Aktivne zajednice možete biti podržani najviše dva puta.

Faze programa

Prvi korak:

Nakon prijema koncepta ideje, Trag kancelarija proverava da li on zadovoljava osnovne uslove programa, kako bi ideja bila razmatrana za podršku.

Drugi korak:

Vodeći se principom participativnosti, želeli smo da aktivistima i aktivistkinjama - ranijim učesnicima i učesnicama naših programa donacija - koji su uspešno okupljali zajednice oko rešavanja zajedničkih problema, damo glas da učestvuju u odluci koje bi inicijative trebalo da budu podržane. Oni će činiti *Odbor aktivista*, koji će na osnovu kriterijuma programa odabrati 20 projekata.

Treći korak:

Predstavnici i predstavnice 20 udruženja i neformalnih grupa koje je odabrao *Odbor aktivista* biće pozvani na obuku *Pokrenimo zajednice*, vođenu od strane savetnika Trag fondacije. Cilj obuke je da učesnicima i učesnicama pruži informacije i tehnike delovanja u zajednici - od identifikovanja potreba i problema, mapiranja resursa, izgradnje partnerskih odnosa do postavljanja ciljeva, planiranja i sprovođenja aktivnosti. Na obuku će biti pozvana po dva predstavnika/predstavnice neformalne grupe/udruženja.

Četvrti korak:

Očekuje se da polaznici i polaznice nakon završene obuke organizuju razgovore u svojim zajednicama kako bi, uz učešće predstavnika i predstavnica zajednice, detaljno razvili predlog projekta i plan troškova, odnosno budžet.

Peti korak:

Kancelariji Trag fondacije dostavlja se finalni predlog projekta.

Šesti korak:

Konačnu odluku o podržanim projektima donosi nezavisan *Odbor za donacije*, koji ima pet članica/članova. Članice i članovi *Odbora za donacije* odlučuju na osnovu konačnog predloga projekta, budžeta, izveštaja savetnika o učešću vaše neformalne grupe/udruženja na treningu i ocena i komentara *Odbora aktivista*.

Sedmi korak:

Ukoliko je vaš projekat podržan, imaćete dve nedelje da pribavite potrebnu dokumentaciju. Prilikom kolektivnog potpisivanja ugovora u Trag fondaciji, imaćete priliku da se upoznate sa administrativno-pravnim procedurama, načinima podrške od strane Trag fondacije, kao i načinima izveštavanja. Donacija se isplaćuje po potpisivanju ugovora, a programski tim će vam tokom projekta biti na raspolaganju za sva pitanja, nedoumice i podršku.

Koji su kriterijumi za selekciju?

Uspešni projekti biće izabrani na osnovu sledećih pet kriterijuma programa:

- Relevantnost i važnost problema za zajednicu - da li je problem kojim se bavite relevantan za vašu zajednicu i da li predloženo rešenje odgovara potrebama vaše zajednice?
- Nivo i način aktivnog uključenja zajednice - da li aktivnosti u različitim fazama (od osmišljavanja do sprovođenja projekta) podrazumevaju kontakte sa članovima šire zajednice, tj. ohrabruju i uključuju širi krug ljudi koji nisu direktno pogođeni problemom koji adresirate, a ne samo pripadnike vašeg udruženja ili grupe, korisnike vaših usluga i slično?
- Dobrobit koju će zajednica imati od projekta - da li projekat ima potencijal da donese pozitivne promene u zajednici, koliko će trajati i da li će inspirisati nove modele i prakse?
- Povezanost i realističnost ciljeva, aktivnosti i budžeta - da li će predložene aktivnosti dovesti do željenog cilja i da li su predloženi troškovi su u skladu sa planiranim aktivnostima?
- Autentičnost udruženja/grupe i povezanost za zajednicom - da li je rad grupe/udruženja prepoznat od strane zajednice, da li uživa poverenje članova i članica zajednice i odgovara na njihove potrebe?

Prioritet imaju udruženja/grupe koje dolaze iz mesta van velikih urbanih centara, ideje novoformiranih grupa i udruženja, kao i one koje predlažu i sprovode nove pristupe u zajedničkom delovanju.

Koliki je iznos donacije?

Iznos sredstava koja se dodeljuju kreće se između 200.000 i 400.000 dinara po projektu.

Trajanje projekta

Vaš projekat može trajati od 6 meseci do godinu dana.

Pozivamo vas da se pre prijave konsultujete sa timom za donacije Trag fondacije u vezi sa idejom koju želite da prijavite. Koordinatorke programa *Aktivne zajednice*, Martu Zagorac, možete kontaktirati putem imejla marta@tragfondacija.org, telefona 066 222 407 ili zakazati online sastanak najkasnije do **19. aprila 2021. godine.**